Ümumi məlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	AZLL206 Müasir Azərbaycan dili II(morfologiya) 3 kredit. 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavriat	
	Tədris semestri	2022/2023-ci tədris ilnin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Fil.üzrəAlmaz Bədəlova	
	E-mail:	Doctorant@live.com	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda	
Prerekvizitlər	AZLL108		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Q.Kazımov Müasir Azərbaycan dili (morfologiya) Bakı, 2003 M.Hüseynzadə Müasir Azərbaycan dili Bakı, 1990 Müasir Azərbaycan dili III hissə, Bakı,2007 XəlilovB. Azərbaycan dilinin morfologiyası. Bakı,2014 Müasir Azərbaycan dili II Bakı,1988		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
Qiymətləndirmə	**Komponentləri**	**Tarix/son müddət**	**Faiz (%)**
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq		10
	Davamiyyət		5
	Quiz		10
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Kursun təsviri	Qrammatika- dilin qrammatik quruluşunu öyrənən elmdir. Qrammatika sözlərin dəyişilməsi və onların cümlədə birləşməsi qaydalarının məcmusudur. Morfologiya da qrammatikanın bir hissəsidir. Morfologiyanın obyekti sözdür. Morfologiya sözün geniş qrammatik mənalarını öyrənən bir elmdir. Morfologiya bütün nitq hissələrini əhatə edir, onların oxşar və fərqlicəhətlərini öyrənir "Müasir Azərbaycan dili II" (morfologiya)kursunda söz yaradıcılığı kök və şəkilçi,leksik və qrammatik şəkilçilərin omonimliyi, müasir Azərbaycan dilində mövcud olan əsas nitq hissələrinin qrammatik kateqoriyaları, köməkçi nitq hissələrin xüsusiyyətləri, səs təqlidi sözlər öyrəniləcək.		
Kursun məqsədləri	Kursun əsas məqsədi müasir Azərbaycan dilində işlənən nitq hissələrinin təsnifi prinsipləri, onların müxtəlif qruplar üzrə qruplaşdırılması, hər bir nitq hissəsinin quruluş xüsusiyyətləri, ümumi qrammatik kateqoriyalar haqqında tam təsəvvür yaratmaqdan ibarətdir. Müasir Azərbaycan dilində mövcud olan nitq hissələrinin bölgüsü, əsas və köməkçi nitq hissələrinin daxili quruluşunu və özünəməxsus özəlliklərini elmi şəkildə öyrənməkdir.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr aşağıdakıları edə biləcəklər: 1.Müasir Azərbaycan dilinin morfologiyasını daha dərindən mənimsəyəcəklər. 2. Azərbaycan dilində söz yaradıcılığının özəllikləri öyrəniləcək. 3. Nitq hissələrinin bölgüsü haqqında dilçilikdə mövcud olan elmi fikirlər təhlil olunacaq. 4. Sözləri cümlədə necə dəyişdirmək və işlətmək qaydalarını mənimsəyəcəklər		

	5.Öz nitqlərini düzgün qurmağı öyrənəcəklər; 6. Fikirlərini sərbəst və səlis şəkildə ifadə edə bilmək qabiliyyətinə yiyələnəcəklər; 7. Düzgün yazı vərdişləri əldə edəcək, qrammatik baxımdan düzgün yazmağı və oxumağı öyrənəcəklər.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	**Fəallıq** 1.Fəallığa görə veriləcək 5 bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, semetsr boyu həftəlik dərs proqramına hazırlaşmalarına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. 2. Semetsr boyu həftəlik dərs proqramına hazırlaşmalarına və ev tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə görə 10 bal veriləcəkdir. 3. Quiz 10 suallı olacaqdır. Hər 1 sual 1 balla qiymətləndiriləcək. Quizin ümumi balı 10 ballıqdır. 4. Davamiyyətə görə veriləcək 5 bal zamanı tələbənin dərsdə ardıcıl iştirakı və dərsdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. **Davamiyyət** Tələbə 10 dəqiqədən artıq dərsə gecikərsə qaib yazılacaq. Qaib yazılmış olsa belə, onların dərsdə iştirakına icazə veriləcək. Tələbənin dərsdə ardıcıl iştirakı və dərsdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaq. **İmtahan haqqında** 1.İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2.İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər.

Cədvəl

Həftə	Tarix (planlaşdırılmış)	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Azərbaycan dilinin morfologiyası haqqında məlumat Müasir Azərbaycan dilində nitq hissələrinin bölgüsü	MAD.III 5-16 MAD.III 16-19
2.		Əsas nitq hissələri. İsim. İsmin quruluşca növləri	MAD.III. 19-26 MAD.III 26-37
3.		Qrammatik kateqoriyalar Müasir Azərbaycan dilində sifət	MAD.III. 37-64 MAD.III. 64-78
4.		Sifətin dərəcələri Müasir Azərbaycan dilində say	MAD.III. 78-82 MAD.III. 82-95
5.		Müasir Azərbaycan dilində əvəzlik Müasir Azərbaycan dilində feil. Feilin quruluşca növləri	MAD.III. 95-118 MAD.III. 118-128
6.		Feillərdə təsirlilik və təsirsizlik. Növ kateqoriyası.	MAD.III. 129-135 MADIII 136-154
7.		Feilin təsriflənməyən formaları:Məsdər. Aralıq imtahanı	MAD.III. 178-182

8.		Feili sifət Feili bağlama	MADIII 183-190 MAD.III. 190-200
9.		Müasir Azərbaycan dilində zərf Zərfin quruluşca növləri	MAD.III. 200- 211MADIII.211-218
10.		Zərfin məna növləri Müasir Azərbaycan dilində köməkçi nitq hissələri	QK.MAD.358-378 MADIII.218-220
11.		Qoşma Müasir Azərbaycan dilində bağlayıcı	MADIII.7074;QK.MAD.379-395 MADIII.228-245
12.		Bağlayıcının növləri. Müasir Azərbaycan dilində ədat	QK.MAD.395-412 MADIII.245-264
13.		Müasir Azərbaycan dilində modal sözlər Modal sözlərin işlənmə məqamları	MADIII.264-2698 QK.MAD.424-432
14.		Nidanın əsas xüsusiyyətləri Müasir Azərbaycan dilində səstəqlidi sözlər	MADIII.273-276 MADIII.426-434
15.		Səs təqlidi sözlərin yaranması Sözlərin morfoloji təhlili	MAƏD.426-439
		Final imtahan	